

22 660

Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees Parlement

Nr. 38

VERSLAG

Vastgesteld 17 juni 2009

Van 10 tot en met 12 mei 2009 heeft in Praag de 41e bijeenkomst van de conferentie van commissies Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie (hierna: EU) en van een delegatie uit het Europees Parlement plaatsgevonden, naar de afkorting van de Franse naam aangeduid als COSAC. Ook namen delegaties uit de nationale parlementen van de kandidaat-lidstaten van de Europese Unie als waarnemer deel aan deze conferentie. Delegaties uit de nationale parlementen van Armenië, Azerbeidjaan, Georgië en Wit-Rusland namen als speciale gasten deel aan de conferentie. De Nederlandse delegatie naar de 41e COSAC bestond uit de leden Van der Linden (delegatieleider Eerste Kamer), Broekers-Knol en Peters uit de Eerste Kamer en de leden Jan Jacob van Dijk (delegatieleider Tweede Kamer) en De Roon uit de Tweede Kamer.

1. Opening

De deelnemers aan de conferentie werden verwelkomd door de Voorzitter van de Tsjechische Senaat, de heer Přemysl Sobotka, en de Voorzitter van de Kamer van Afgevaardigden, de heer Miloslav Vlček.

De heer Vlček stelde dat er ongetwijfeld verschillende meningen zullen bestaan over het Tsjechische voorzitterschap, onder meer door de recente politieke gebeurtenissen. Het weekend voorafgaand aan de COSAC was een nieuwe regering aangetreden. Parlementair gezien was het voorzitterschap zijns inziens in elk geval al succesvol. Juist door de onderlinge samenwerking tussen de diverse nationale parlementen en het Europees Parlement is noodzakelijk voor de verdere ontwikkeling van Europa. Voor de aanpak van de huidige uitdagingen moet de EU innerlijk solidair blijven en eenheid uitstralen.

De heer Sobotka pleitte er voor besluitvorming zo dicht mogelijk bij de burger te laten plaatsvinden. Sommige zaken kunnen nu eenmaal beter door de lidstaten worden behandeld dan door de Europese instellingen. Juist hiervoor is de subsidiariteitstoets een belangrijk instrument. Sobotka kondigde tevens aan dat de Tsjechische Senaat inmiddels heeft ingestemd met het Verdrag van Lissabon. Het wachten is nu op de handtekening van president Václav Klaus.

De plenaire vergadering van de COSAC werd vervolgens geopend door de heer Luděk Seřzig, voorzitter van de commissie Europese Zaken van de Senaat en mevrouw Kateřina Jacques, voorzitter van de commissie voor Europese Zaken van de Kamer van Afgevaardigden.

2. Het Tsjechische voorzitterschap van de Europese Unie

Dit agendapunt werd ingeleid door de nieuwe Tsjechische premier, Jan Fischer, die tijdens de COSAC zijn Europese debuut maakte. Volgens Fischer vormen de nationale parlementen de ruggengraat van de democratische controle van de Europese Unie. Zij worden steeds meer betrokken in het Europese wetgevingsproces, wat van belang is voor de democratische legitimatie van de EU. Fischer beloofde zorg te dragen voor een soepele overgang naar de nieuwe regering en een goede afronding van het Tsjechische voorzitterschap conform de oorspronkelijke planning. Dit is een verplichting naar de 27 lidstaten van de Unie. De eerste vier maanden van 2009 waren alvast succesvol op wetgevingsgebied: vijftig maatregelen zijn door de Raad aanvaard.

Op economisch terrein is Tsjechië vast van plan te vechten tegen de gevolgen van de crisis. Door de EU-lidstaten is meer dan 400 miljard euro in de economie geïnvesteerd in het kader van de reddingsplannen. Daarnaast is een pakket maatregelen goedgekeurd voor hulp aan landen die het moeilijk hebben. Er is echter ook een noodzaak voor structurele oplossingen voor de lange termijn. Aansluitend ging Fischer in op het onderwerp energie, dat voor Tsjechië een van de cruciale thema's tijdens het voorzitterschap is. Het land is immers voor een belangrijk deel afhankelijk van leveringen uit Rusland en zich zeer bewust van de gevoeligheden die daarmee gepaard gaan. Een nieuwe crisis ligt altijd op de loer. De EU zal zich dus moeten concentreren op maatregelen om de onafhankelijkheid en energiezekerheid te versterken.

Indien de EU wil concurreren in de wereld, dan moet de EU ook een globale speler zijn. Veel kan worden bereikt in de directe omgeving van de Unie, bijvoorbeeld door buurlanden uitzicht te geven op lidmaatschap of versterkte samenwerking. De recente top over het oostelijk partnerschap is volgens Fischer een eerste stap in een nieuwe fase om meer stabiliteit op het Europese continent te bereiken. Hij noemde daarbij ook nadrukkelijk de westelijke Balkan, waar Montenegro en Albanië onlangs formeel hun EU-lidmaatschap hebben aangevraagd. Fischer verwees voorts naar het bezoek dat de Amerikaanse president Obama aan Praag heeft gebracht, ter gelegenheid van de top tussen de EU en de VS. De samenwerking tussen de VS en de Unie zijn van groot belang voor de stabiliteit in de hele wereld.

Fischer concludeerde dat de afgelopen maanden roerig zijn geweest, maar dat er ook veel werk is verzet. Hij was er van overtuigd dat het Tsjechische voorzitterschap ondanks de tegenslagen succesvol kan worden afgerond. Dit is mede te danken aan de goede samenwerking met de nationale parlementen van de EU en het Europees Parlement, een samenwerking die ook in de toekomst zal blijven bestaan.

In de discussie die volgde werd door de delegaties vooral verontwaardigd gereageerd op de weigering van president Václav Klaus om het Verdrag van Lissabon definitief voor Tsjechië te ratificeren. Van verschillende kanten werd gesteld dat hierdoor het democratische proces wordt geschaad.

3. De actuele economische en financiële situatie: de visie van het Tsjechische voorzitterschap over het herstel

De bespreking van de economische en financiële crisis werd ingeleid door zowel de scheidende Tsjechische minister van Financiën, de heer Miroslav Kalousek, als de nieuwe, de heer Eduard Janota.

De heer Kalousek constateerde tevreden dat het de Raad is gelukt het herstelplan voor de Europese economie goed te keuren. Het plan alleen zal de crisis niet oplossen, maar betekent een maximale coördinatie van de instrumenten om de gevolgen van de crisis te verzachten. De ECOFIN bespreekt natuurlijk ook het beleid voor de lange termijn, onder meer hervormingen van de pensioenstelsels en de gezondheidszorg om de gevolgen van de vergrijzing op te vangen. Crisismaatregelen mogen volgens Kalousek niet in strijd zijn met het beleid voor de lange termijn. De komende tijd zal de aandacht niet alleen zijn gericht op de economische crisis, maar het zal vooral ook gaan om de risico's van eigen politieke beslissingen. De lidstaten moeten oppassen dat niet onder druk van het publiek of sociale partners beslissingen worden genomen die uiteindelijk meer kapot maken dan goed doen. Dat is het geval wanneer de keuze voor protectionisme wordt gemaakt. Dergelijke keuzes brengen bovendien het gevaar van populisme met zich mee, wat niet goed is voor de EU.

Meer dan ooit tevoren moeten landen samenwerken. Geen enkele lidstaat is volledig zelfvoorzienend, dus moet worden voorkomen dat nieuwe barrières worden opgeworpen. Een tweede risico wordt gevormd door te actieve stappen op het terrein van toezicht. Actie is nodig, maar deze moet wel goed doordacht zijn. Kalousek pleitte voor evolutie van het systeem maar waarschuwde tegelijkertijd voor een revolutie.

De heer Janota ging in op de maatregelen die Tsjechië treft bij het oplossen van de financiële crisis. Een belangrijke omstandigheid is dat Tsjechië een gezonde bankensector heeft; deze situatie is behulpzaam bij het oplossen van de financiële crisis. Concrete maatregelen die Tsjechië treft, betreffen beperking van belastingen en vooral stimulering van het bedrijfsleven. De heer Janota meldde dat de Tsjechische begroting nog steeds voldoet aan de EMU-criteria; volgend jaar verwacht hij een begrotingstekort van 4,7%. Ten slotte meldde de heer Janota dat het Tsjechische voorzitterschap nog tijdens haar termijn fiscale fraude zal aanpakken.

In het hierop volgende debat benadrukten de meeste delegaties het belang van een gezamenlijke oplossing voor de crisis. De EU moet intensief samenwerking om de problemen aan te pakken, maar daarbij niet alleen de blik naar binnen richten. Er is een wereldwijde crisis, die alleen met een globale aanpak kan worden opgelost.

Namens de Nederlandse delegatie wees mevrouw Broekers-Knol er op dat protectionisme juist averechtse effecten zal hebben. Het is bovendien volledig strijdig met de beginselen van de Interne markt. De kern van de Interne markt is dat de lidstaten geen protectionistische maatregelen treffen. Politici moeten dit goed communiceren aan de burgers om te voorkomen dat de burgers straks de EU verwijten dat zij hun baan verliezen omdat een bedrijf niet door de nationale regering kan worden gered.

Wat het toezicht op de markten betreft, stelde mevrouw Broekers-Knol dat de commissie De Larosière weliswaar is gekomen met een oplossing, maar dat deze helaas niet leidt tot één enkele toezichthouder. De nu voorgestelde commissie van toezicht is erg groot en de vraag rijst of deze wel effectief zal zijn. Mevrouw Broekers-Knol vroeg het voorzitterschap

wat het van plan is hieraan te gaan doen.

In zijn reactie toonde minister Kalousek zich tevreden dat zoveel delegaties ageerden tegen protectionistisch optreden. Hier kon hij het alleen maar mee eens zijn. Het gaat om een mondiale vertrouwenscrisis, waarin gezocht moet worden naar oplossingen op maat voor de individuele lidstaten. Primair moet het vertrouwen in de financiële sector terugkeren. Ook het fenomeen van de belastingparadijzen moet worden aangepakt, ook in G20-verband. De heer Kalousek stelde voorts er nog niet van overtuigd te zijn dat het einde van de crisis al in zicht was. Er staat ons nog maar te wachten, al gaat het in Europa juist door de intensieve samenwerking nog relatief goed. Hoe ernstig onder sommige bevolkingsgroepen de armoede ook is, gemiddeld genomen is de Europese burger nog erg rijk.

4. De Jaarlijkse Beleidsstrategie voor 2010 van de Europese Commissie

De Tsjechische Eurocommissaris Vladimír Špidla (Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Gelijke Kansen) was uitgenodigd om de Jaarlijkse Beleidsstrategie voor 2010 van de Europese Commissie toe te lichten. Hij meldde dat het nieuwe Wetgevings- en werkprogramma voor 2010 in het teken zal staan van continuïteit omdat dit jaar een nieuwe Commissie zal aantreden. Volgens hem is één van de belangrijkste punten van de Commissie om de relatie met nationale parlementen te versterken. De Beleidsstrategie beoogt de dialoog met de EU-instellingen, de nationale regering én de nationale parlementen over de politieke prioriteiten te versterken. De Commissie-Barroso schat de rol van de nationale parlementen hoog in en er is altijd met hen rekening gehouden bij de strategische planning. Het echte doel van de Commissie is om samen te werken met de nationale parlementen om een brede overeenkomst te bereiken over de initiatieven voor volgend jaar. Dat is nu belangrijker dan ooit, zeker wanneer het Verdrag van Lissabon van kracht zal worden. Špidla riep de delegaties dan ook op om actief deel te nemen aan de dialoog over de Beleidsstrategie voor 2010.

Het is voor het eerst dat op een grote crisis gecoördineerd wordt gereageerd door de EU. Dat is een historische stap. De Commissie is bovendien het eerste politieke orgaan dat op de beslissingen van de G20 reageert door concrete voorstellen te presenteren. Deze maand komt een voorstel voor het nieuwe financiële toezicht. Daarnaast zijn maatregelen nodig om de werkgelegenheid te waarborgen, waarbij onder meer wordt gedacht aan financiële ondersteuning voor de flexibilisering van werktijd.

De beleidsstrategie voor 2010 bestaat uit vier grote hoofdstukken: groei en werkgelegenheid, klimaat en energie, Europa voor de burgers en Europa als globale partner. Špidla stipte kort de belangrijkste beleidsvoornemens bij deze vier onderdelen aan.

In de hierop volgende discussie werden de door Commissaris Špidla geschetste uitgangspunten algemeen onderschreven.

In reactie op de oproep van Eurocommissaris Špidla aan de nationale parlementen om te reageren op de Beleidsstrategie 2010, stelde de heer Van Dijk voor om dit dan ook te formaliseren. De Beleidsstrategie zou door de Europese Commissie als een groenboek moeten worden beschouwd, inclusief de formele termijn voor het indienen van zienswijzen. De Commissie zou bovendien verplicht moeten worden in een Mededeling te reageren op de ingebrachte zienswijzen. De Eurocommis-

saris noemde het idee van de heer Van Dijk interessant en zou dit mee terug nemen naar de vergadering van het College van Eurocommissarissen.

De heer Van der Linden verzocht de Europese Commissie om meer aandacht te besteden aan het functioneren van de interne markt. Juist nu in tijden van crisis moet dat een hoofdpunt zijn in het te voeren beleid. Daarbij speelt ook de hardheid van de euro een rol. Hoe gaat de Commissie garanderen dat het stabiliteitspact ook daadwerkelijk wordt gerespecteerd? Verder vroeg de heer Van der Linden naar de visie van de Europese Commissie op de relatie EU-Rusland. Rusland is steeds meer een factor om rekening mee te houden en de relatie moet dus serieus worden genomen.

In zijn reactie meldde de heer Špidla dat de relatie EU-Rusland van strategisch belang is en dat de EU een eigen beleid voert richting Rusland, onafhankelijk van het beleid van de Verenigde Staten. Met betrekking tot de werkgelegenheidsstrategie gaat het volgens de heer Špidla om de verbinding van conjuncturele en structurele maatregelen.

5. De rol van de EU bij de bescherming van democratie en mensenrechten in de wereld

Oud-president Václav Havel kon niet bij de conferentie aanwezig zijn. Hij sprak de COSAC door middel van een videoboodschap toe. Hij riep op meer aandacht te besteden aan mensenrechten, juist ook bij internationale conferenties als deze. Wel moet zorgvuldig worden omgegaan met de verbreiding van het respect voor mensenrechten. Er mag niet ten koste van alles hierop blijven worden gehamerd, want dat kan ook averechts werken. Onderhandelingen over internationale aangelegenheden moeten open en eerlijk, maar vooral met respect worden gevoerd, zodat over zowel economische onderwerpen als over moeilijker onderwerpen als mensenrechten kan worden gesproken.

Als vervanger van Havel sprak de minister voor de rechten van de mens en voor de minderheden, de heer Michael Kocab. Hij zei onder meer dat de EU een voortrekkersrol moet spelen op internationaal terrein waar het gaat om de bescherming van de mensenrechten. Ook bij de strijd tegen het terrorisme mogen de fundamentele rechten niet uit het oog worden verloren. Voor de toekomst moeten bepaalde doelen worden gesteld: afschaffen van de doodstraf; meer aandacht voor vrouwenrechten; samenwerking tussen de organen die de rechten van de mens moeten garanderen; ontwikkeling van een gelijkwaardige dialoog met derde landen op het terrein van mensenrechten; zoeken naar brede coalities in internationale organisaties; samenwerking en dialoog met het maatschappelijk middenveld en ondersteuning voor de voorvechters van mensenrechten.

Kern is de waarborging van de universaliteit van de rechten van de mens. Alle personen zijn gelijk en moeten dezelfde rechten hebben, ongeacht ras, geslacht, ideeën of seksuele oriëntatie, zo benadrukte Kocab. Als laatste constateerde de heer Kocab nog dat ook solidariteit met mensen met financiële problemen, als mensenrecht kan worden beschouwd. Zeker nu, in het kader van de economische crisis, is die solidariteit van groot belang.

Alle delegaties onderschreven in hun bijdragen aan het debat het belang van het respect voor de mensenrechten en het uitdragen hiervan. Het mag echter – zo stelden velen – geen «decoratie» worden bij economische discussies. Wanneer EU-delegaties mensenrechten opbrengen in gesprekken met derde landen, dient dit ook serieus te worden gedaan.

De heer Van der Linden vroeg namens de Nederlandse delegatie aandacht voor de versterking van de samenwerking tussen de Raad van Europa en de EU op dit vlak. De Raad van Europa viert in 2009 zijn 60e verjaardag, het Europese Hof voor de Rechten van de Mens zijn 50e. Het is een unicum in de wereld, een internationaal gerechtshof dat zich enkel bezighoudt met mensenrechten. De heer Van der Linden pleitte tevens voor het verder opvoeren van de interculturele en interreligieuze dialoog, om te voorkomen dat er misverstanden tussen bevolkingsgroepen ontstaan.

In zijn reactie onderschreef de heer Kocab de bijdragen van de delegaties. In reactie op de bijdrage van de heer Van der Linden stelde hij de groei van neonazisme en xenofobie krachtig moet worden bestreden. Voor Tsjechië betekent dit concreet de bestrijding van anti-ziganisme.

6. Presentatie van het 11e halfjaarlijkse rapport met speciale aandacht voor de rol van de nationale parlementen bij de controle van Europol en Eurojust

Mevrouw Kateřina Jacques verwelkomde het 11e halfjaarlijkse rapport, waarin dit jaar speciale aandacht is weggelegd voor de parlementaire controle op Europol en Eurojust. Dat vloeide voort uit een wens van het Franse voorzitterschap hier meer aandacht aan te besteden. Voorzitter Luděk Sefzig voegde hieraan toe dat het gaat om het zoeken naar concrete controlemechanismen op Europol en Eurojust. Mogelijkheden kunnen zijn: controle door de nationale parlementen via COSAC; controle door de nationale parlementen in samenwerking met het Europees Parlement; controle door de nationale parlementen door middel van een eigen interparlementair samenwerkingsmechanisme.

Het debat spitste zich met name toe op de wijze waarop de parlementaire controle op Europol en Eurojust moet worden vormgegeven, mede gelet op de nieuwe bevoegdheden die het Verdrag van Lissabon creëert. De meeste delegaties bleken er van overtuigd te zijn dat hiervoor geen nieuwe structuren moeten worden opgezet. De wijze waarop het best van de huidige structuren gebruik kan worden gemaakt, zal onderwerp van debat zijn tijdens een volgende COSAC.

De heer De Roon stelde dat Nederland trots is om Europol en Eurojust te mogen huisvesten in Den Haag, tussen alle andere nationale en internationale tribunalen. De activiteiten van Europol en Eurojust hebben gevolgen voor het functioneren van de Justitie in de lidstaten en daarmee ook voor burgers. Dat brengt noodzakelijkerwijs met zich mee dat de leden van de nationale parlementen een primair controlerende taak dienen te hebben ten opzichte van Europol en Eurojust. Door de nieuwe bevoegdheden van Lissabon worden de nationale parlementen de primaire controleurs van deze twee EU-agentschappen. Het is verheugend dat dit mede inhoudt dat individuele parlementariërs met vragen kunnen aankloppen bij Europol en Eurojust. Voorkomen moet echter worden dat de operationele activiteiten van Europol en Eurojust speelbal worden van politieke belangen.

Mevrouw Broekers-Knol sloot zich aan bij de opmerkingen van de heer De Roon. Zij pleitte ervoor niet te spreken van controle (control) maar van toezicht (oversight). De nationale parlementen moeten namelijk niet op de stoel van Europol en Eurojust gaan zitten, maar zich alleen richten op de grote lijnen. Politieke bemoeienis met het inhoudelijke beleid van Europol en Eurojust kan ervoor zorgen dat deze agentschappen minder effectief worden.

7. De Oostelijke dimensie van het Europees Nabuurschapsbeleid

Voorzitter Luděk Seřzig heette bij dit deel van het programma uitdrukkelijk de delegaties uit de oostelijke buurlanden van de EU welkom. De inleiding over het Oostelijk Partnerschap (hierna: OP) werd verzorgd door de heer Jan Kohout, minister van Buitenlandse Zaken en vice-premier van de Tsjechische republiek. Hij bevestigde nogmaals dat de relatie met de oostelijke partners van de Unie een van de prioriteiten vormt voor het Tsjechische voorzitterschap. Het onlangs ingestelde OP zal een aanvulling zijn op het Europees Nabuurschapsbeleid en voldoen aan de behoeften van de oostelijke partners. Het nieuwe initiatief zal onze relatie met deze landen verder versterken. Tot nu toe ontbrak een duidelijk kader voor de relaties met de zes landen (Armenië, Azerbeidjaan, Georgië, Oekraïne, Moldavië en Wit-Rusland).

De voorbereidingen voor het OP zijn gestart onder het Duitse voorzitterschap, dat heeft aangedrongen op versterking van de relaties met de oostelijke bureu. Het initiatief is vervolgens opgepakt door de Europese Commissie, waardoor de discussie in de instellingen goed kon worden gevoerd. Tsjechië heeft, aldus de heer Kohout, steeds een leidende rol gespeeld in de discussie. De consensus over het OP is bereikt tijdens de voorjaarstop onder het Tsjechische voorzitterschap in maart 2009. Tsjechië is er van overtuigd dat het OP zeer succesvol zal worden, met de steun van alle lidstaten en het Europees Parlement.

De heer Kohout benadrukte dat het OP geen blanco cheque is. Er is implementatie nodig, gebaseerd op een individuele benadering van de deelnemende oostelijke partners. Landen moeten mensenrechten en democratische waarden respecteren om te kunnen rekenen op de voordelen van het OP. De EU heeft een proactieve houding nodig en moet vertrouwen op de wil en de inspanningen van de partnerlanden. Partners kunnen worden betrokken bij EU-projecten, maar dit is afhankelijk van hun inspanningen en de mate waarin zij voldoen aan criteria. Het OP is een nieuw element van het buitenlands beleid van de EU en richt zich naast de gebruikelijke zaken ook op transport en energie. Juist voor deze regio is dat van groot belang.

De minister sprak speciale verwachtingen voor Wit-Rusland. Hoewel het land zelf aandringt op een gelijke behandeling als de andere partners, is vanuit de EU steeds gesteld dat dit mede afhankelijk is van wat er in Wit-Rusland zelf gebeurt. Het Zweedse voorzitterschap zal zich hier verder over buigen, wanneer de eerste stappen worden gezet om het OP te implementeren.

De discussie werd vervolgens grotendeels gevoerd door de oostelijke lidstaten van de Unie en de partnerlanden. Zij toonden zich enthousiast over het OP en benadrukten het belang van het partnerschap voor de ontwikkeling van de contacten tussen de EU en de oostelijke bureu. Het OP zal bijdragen aan de stabiliteit aan de oostgrenzen van de Unie en mogelijk helpen bij het vinden van een oplossing voor de energie-zekerheid van de EU. Implementatie moet dan ook zo snel mogelijk plaatsvinden, waarbij ook voldoende financiële middelen vanuit de Uniebegroting beschikbaar moeten worden gesteld. Daarbij is een redelijke verhouding met de fondsen voor de Mediterrane Unie van belang.

De Poolse delegatie benadrukte als een van de weinigen dat het OP als doel heeft om samen te werken met de zes landen maar zeker niet is gericht tegen Rusland.

Mevrouw Broekers-Knol sloot zich hierbij aan. Kern van het OP is de bevordering van de stabiliteit in de oostelijke regio. Zij stelde dat het OP een positief initiatief is, om in de hele regio de samenwerking en het wederzijds begrip te verbeteren. Daartoe is het van belang dat het brede kader in de gaten wordt gehouden en dat juist ook met niet-partnerlanden als Rusland en Turkije de dialoog wordt aangegaan. Provocaties moeten worden voorkomen. Mevrouw Broekers-Knol richtte zich tevens op de positie van Wit-Rusland binnen het partnerschap. Dat land, dat nog altijd geen lid is van de Raad van Europa, zal moeten laten zien dat het thuishoort in het OP, onder meer door zo snel mogelijk een volledige rechtstaat in te voeren.

De Britse delegatie nam een andere positie in ten aanzien van Rusland. Uiteraard is het OP niet tegen dat land gericht, maar de EU moet ook niet met zich laten sullen. Een strakke lijn is wenselijk, waarbij de zowel de EU als Rusland gemaakte afspraken nakomen.

Vanuit het Europees Parlement werd de positie ingenomen dat het hoofddoel van het OP de inrichting van een vrijhandelszone en een visaregio is.

8. Resultaten van de subsidiariteitstoets van het voorstel voor een richtlijn inzake kwaliteits- en veiligheidsnormen voor menselijke organen, bestemd voor transplantatie

Namens het voorzitterschap gaf voorzitter Luděk Seřizig een korte toelichting op de resultaten van de subsidiariteitstoets, zoals deze in het verslag van het COSAC-secretariaat zijn opgenomen. Hij toonde zich verheugd over de toezegging van de Europese Commissie dat de termijn voor de subsidiariteitstoets (de achttwekentermijn) in het vervolg in augustus zal worden gestuit vanwege de parlementaire recessen.

De heer Peters drong er namens de Nederlandse delegatie op aan ook tijdens de kerst- en nieuwjaarsperiode de subsidiariteitstoets op te schorten, omdat ook dan nauwelijks parlementaire vergaderingen kunnen plaatsvinden. Hij riep de COSAC verder op om zich te buigen over de vraag op welke wijze met de inhoud van voorstellen in relatie tot subsidiariteit zou moeten worden omgegaan. Begrippen als subsidiariteit en proportionaliteit kunnen nu eenmaal niet altijd los van elkaar en van de inhoud van het betreffende voorstel worden gezien. Het is wenselijk, aldus de heer Peters, dat ook de procedures voor de inhoudelijke toets meer op elkaar worden afgestemd. Een volgend punt dat hij opbracht is dat niet alleen voor de nationale parlementen, maar ook voor de Europese Commissie een tijdslimiet zou moeten gelden bij de reactie op door nationale parlementen opgeworpen subsidiariteitsbezwaren en/of -vragen. De beantwoording laat nu vaak lang op zich wachten, met het risico dat de behandeling in de Raad en het Europees Parlement al plaats vindt voordat de nationale parlementen een antwoord hebben ontvangen. Tot slot riep de heer Peters alle delegaties op om in het kader van de interparlementaire samenwerking meer en vroeger gebruik te maken van IPEX. Standpunten van andere parlementen kunnen immers ook helpen bij de eigen gedachtevorming.

9. Verklaring («contribution») en conclusies van de COSAC

Na een bijeenkomst van de delegatieleiders, waarin over een concept-verklaring is gesproken, heeft het plenum aan het einde van de vergadering over het concept overeenstemming bereikt. De bijdrage («contribution») en de conclusies van de 41e COSAC-bijeenkomst zijn opgenomen in de bijlage bij dit verslag.

De voorzitters van de delegatie,
Van der Linden
Jan Jacob van Dijk

De griffiers van de delegatie,
Breitbarth
Mittendorff

Conference of Community and European Affairs Committees of Parliaments of the European Union (COSAC)

CONTRIBUTION OF THE XLI COSAC

Prague, 10–12 May 2009

1. Current Economic and Financial Situation

1.1 COSAC affirms that the EU faces one of the greatest challenges in its history posed by the current economic, financial and social crisis. The economic downturn affects and concerns EU citizens. Therefore targeted and coordinated action is required from supranational and intergovernmental bodies.

1.2 COSAC notes that the crisis has hit each Member State differently. COSAC therefore deems it important to have regard to each Member State's specific situation and varying needs and to take action accordingly. COSAC welcomes the action undertaken in solidarity with the worst affected Member States.

1.3 COSAC welcomes the Conclusions of the European Council of 19–20 March 2009 and the Council's effort to tackle the economic crisis through the fiscal stimulus package which contains measures to encourage and strengthen the European economy both in the short and long term. COSAC underlines the progress already achieved through the implementation of the European Economic Recovery Plan since December 2008 (notably promoting investments in the field of the Transeuropean Networks and boosting the SME financing possibilities) and through the reform of the European Globalization Adjustment Fund that will reinforce its efficiency. COSAC in this respect recalls the important role of the common currency for those countries which are part of it and of maintaining sustainable public finances in the long term.

1.4 COSAC is aware of the rapid increase in unemployment as a cause of great concern. The Member States, in particular, have the responsibility to prevent and limit job losses and negative social impacts.

1.5 COSAC supports the European Council's intention to improve regulation and supervision of financial institutions. Restoring the confidence of citizens and investors in the financial markets and the proper functioning of these markets are of primary importance for a return to economic stability.

1.6 COSAC warns against all forms of economic protectionism. COSAC also recalls that openness of world markets and a renewed effort to conclude the Doha round remain key to successfully overcoming the global crisis.

1.7 COSAC supports the new EU rules concerning the management of the EU funds and encourages the Commission and the European Parliament to further analyze and adapt these rules in order to improve the managing of the funds, thus helping to speed up the allocation process.

1.8 COSAC reiterates in this context that the economic slowdown must not lead the European Union to lower its ambitions in terms of sustainable development and the climate strategy as adopted by the European Council.

2. The Role of the EU Parliaments in the Promotion of Human Rights and Democracy in the World

2.1 COSAC notes that protection of human rights and promotion of democracy in the world are among the most important issues for the EU parliaments. The 20th anniversary of the fall of the Iron Curtain, and liberation from communism, highlights the significance of democratic countries insisting on respect for human rights. COSAC thanks the former

Czech President Václav Havel for his valuable contribution to the promotion of human rights and democracy in the world.

2.2 COSAC shares the European Parliament's view expressed in its recent resolution on European conscience and totalitarianism that the documentation of Europe's troubled past must be supported, as reconciliation would be difficult without disclosure and assessment of the crimes committed by the totalitarian regimes. COSAC notes the European Parliament's appeal for the establishment of a Platform of European Memory and Conscience that would connect present national activities related to examination and remembrance of totalitarian regimes.

2.3 COSAC reiterates that human trafficking comprises serious violations of fundamental Human Rights and human dignity which can only be tackled properly through a joint effort of EU Member States.

2.4 COSAC also reiterates the importance of EU parliaments cooperating with bodies such as the Council of Europe in promoting human rights and democracy in the world. It also stresses that, faced with the opposition by some countries in international institutions, the EU should carry on supporting firmly the universal nature of human rights, as it has been proclaimed by the international community in the Universal Declaration of Human Rights.

2.5 COSAC welcomes the insertion of «human rights and democracy suspension clauses» in treaties the EC agrees with third countries. These clauses are an effective tool allowing for better parliamentary control of human rights and protection of democracy.

2.6 In the light of the present human rights situation in certain third countries, COSAC stresses the importance of further substantial promotion of human rights in the EU's relations with these countries.

COSAC regrets the fact that there are countries where human rights protection is recently deteriorating despite the joint effort of the EU Member States and the attention EU pays to the rule of law. 2.7 COSAC notes with satisfaction that the European Union is moving towards a consensus as regards its policies on supporting democracy. In this context it encourages the European Commission to make additional progress with a view to the implementation of the European Instrument for Democracy and Human Rights (EIDHR) which entered into force on 1 January 2007. It urges the creation of synergies with the existing activities of the Council of Europe and making full use of the instruments of the Council of Europe. COSAC supports the accession of the European Union to the European Convention of Human Rights, thus strengthening by all means the European Court of Human Rights.

3. Parliamentary oversight of Europol and evaluation of Eurojust

3.1 COSAC welcomes the will of national parliaments and the European Parliament to scrutinise Europol's and to evaluate Eurojust's activities as set out in the discussions at the Paris and Prague meetings and in the 11th Bi-annual Report.

3.2 COSAC recalls that the conclusions of the Speakers' Conference in Paris on 27-28 February 2009 stressed the importance of the role of national Parliaments in the assessment and the monitoring of the construction of a European area of freedom, security and justice. COSAC is aware that the legal basis for joint parliamentary oversight of Europol and Eurojust would be created by the Treaty of Lisbon. COSAC encourages parliaments to continue all necessary preparations so that the national parliaments and the European Parliament are ready for their new role if the Treaty comes into force.

3.3 COSAC considers the mechanisms for parliamentary oversight to be crucial as the powers of both Europol and Eurojust are increasing and thus the constantly reiterated need for a proper democratic check over these bodies. Such oversight can only be carried out by national parlia-

ments and the European Parliament together as they possess a mandate from Europe's citizens.

3.4 COSAC discussed oversight mechanisms and as a result has identified different possible approaches. COSAC has agreed to use the existing interparliamentary forms of cooperation for this purpose.

3.5 COSAC reiterates the request of the XL COSAC in Paris, that the European Commission should seek the views of the national parliaments and the European Parliament via a consultation document before finalising proposals for dealing with the parliamentary oversight of Europol and Eurojust. Furthermore, after the Commission issues these proposals, the Council and the European Parliament are requested to enter into dialogue with national parliaments giving them reasonable time to express their views, in the course of which they may in turn consult each other. Any legislative proposals must be guided by the principle that Europol's and Eurojust's operational activities are independent of political interference.

4. Eastern Dimension of the European Neighbourhood Policy

4.1 COSAC reiterates its long term support for strengthening the European Neighbourhood Policy. It welcomed the recent boost to the Policy's southern dimension by establishing the Union for the Mediterranean.

4.2 COSAC also stresses the importance of well established relations with its eastern neighbours. COSAC considers the Eastern Partnership to be a useful tool for maintaining and fostering relations with the third countries involved and therefore supports the initiative and is keen to encourage its further development.

4.3 COSAC welcomes the results of the Eastern Partnership founding Summit held in Prague on 7 May 2009 as expressed in the Joint Declaration. COSAC especially welcomes the establishment of the Partnership on commitments to democracy, rule of law and the respect for human rights and the focus on enhanced multilateral cooperation that should not only foster the relations of the EU and Eastern Partners, but also strengthen the relations between Eastern Partnership countries themselves.

4.4 COSAC notes with satisfaction that the Joint Declaration stipulates that European Union financial support will be provided serving the goals of the Eastern Partnership and taking into consideration progress made by individual Eastern Partners.

4.5 COSAC encourages the next Council Presidencies to continue developing good, effective and conditional relations with the partner countries through the Eastern Partnership framework. COSAC underlines the importance of stability and security in the Eastern dimension. Peace and security and the rule of law with respect for territorial integrity remain fundamental for strengthening democracy and respect for Human Rights. In this context, increasing parliamentary exchanges and meetings can play a very positive role in ensuring a stable, secure and prosperous neighbourhood.

4.6 COSAC supports the ongoing negotiations with Russia for a new Partnership and Cooperation Agreement. With regard to its previous debates COSAC reaffirms its stance that cooperation in the framework of the new agreement should also concentrate on issues of democracy and human rights.

4.7 COSAC notes that the EU must ensure real and effective complementarities between the Eastern Partnership and other cooperation mechanisms (e.g. Black Sea Synergy).

5. Annual Policy Strategy 2010

5.1 COSAC reiterates its intention to discuss the Annual Policy Strategy of the European Commission on a regular basis. The Annual Policy Strategy represents a welcome initial source of information for effective parliamentary scrutiny. It facilitates the EU parliaments' early involvement in the EU's decision-making process.

5.2 COSAC expects the next Commission to continue the current political dialogue with national parliaments – the so-called Barroso initiative. This initiative has found good resonance in the national parliaments. COSAC hopes that the next Commission will build on the existing submissions from national parliaments and take them into account in the process of further policy formulation.

Conference of Community and European Affairs Committees of Parliaments of the European Union (COSAC)

CONCLUSIONS OF THE XLI COSAC

Prague, 10–12 May 2009

1. Parliamentary oversight of Europol and evaluation of Eurojust

1.1. COSAC asks the next COSAC Presidencies to continue discussions on parliamentary oversight of the activities of Europol and evaluation of the activities of Eurojust. This debate can draw from the debates of the XLI COSAC and the 11th Bi-annual Report.

1.2 To assist in this task, COSAC asks its Secretariat to continue, under the upcoming presidencies, to follow developments and to collect information on parliamentary procedures for the oversight of Europol and Eurojust and on proposals for interparliamentary cooperation in this field.

2. Evaluation of the subsidiarity check

2.1 COSAC welcomes the results of the latest COSAC-coordinated subsidiarity check on the Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on standards of quality and safety of human organs intended for transplantation (COM(2008) 818 final). The subsidiarity check was conducted by 27 parliaments or parliamentary chambers from 20 Member States within the period of eight weeks provided for by Protocol 2 to the Treaty of Lisbon. The outcome of this check indicates that the scrutiny of proposals during a parliamentary recess poses a considerable problem for parliaments. COSAC therefore welcomes the Commission's declarations that, if the Lisbon Treaty is ratified, the 8-week subsidiarity check period will be suspended for the month of August when many EU parliaments are in recess.

2.2 The overwhelming majority of parliaments, 25 out of 27, found no violation of the principle of subsidiarity. However, in half the cases parliaments were not satisfied with the Commission's justification of the Proposal with regard to its compliance with the principle of subsidiarity. COSAC emphasises the need to ensure that adequate analysis of subsidiarity issues is given to all proposals. This is key to ascertaining that the yellow and orange card systems work effectively.

2.3 The results of the check clearly indicate that an increased number of parliaments chose to evaluate the Proposal on grounds beyond those provided for under Protocol 2. These parliaments used the informal framework of the Commission's political dialogue with national parliaments and voiced their opinion on the Proposal's compliance with the principle of proportionality, on its legal basis and its substantive provisions. COSAC calls upon future presidencies to consider continuation of the discussion on subsidiarity and proportionality, aiming at a better understanding of the two principles on the one hand, and the procedures to be followed between national parliaments and the European institutions on the other.

2.4 At the COSAC Chairpersons' Meetings in Paris on 7 July 2008 and in Prague on 10 February 2009 decisions were taken to conduct subsidiarity checks (i) on the Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on the applicable law, jurisdiction, recognition of decisions and administrative measures in the area of successions and wills (2008/JLS/122), and (ii) on the Proposal for a Framework Decision on criminal rights in criminal proceedings (2009/JLS/047). Although the date of approval of the first proposal has not yet been fixed, these subsidiarity checks will begin when the proposals have been adopted by the Commission.

3. Bi-annual Report

3.1 COSAC welcomes the 11th Bi-annual Report prepared by the COSAC Secretariat as an important source of information for national parliaments and the European Parliament. COSAC takes note, *inter alia*, of the Chapter 4 of the Report which concludes that COSAC Bi-annual Reports have become well-established documents, and are considered by national parliaments to be of great value. Thanks to their insight into the procedures and practices of the EU parliaments, the Reports are appreciated as they provide up to date and comparative information, facilitating the exchange of best practice on scrutiny of EU legislation and policy.

3.2 COSAC notes that presently 33 representatives of national parliaments or chambers from 24 Member States are permanently based in Brussels. These representatives perform diverse functions including reporting back to their parliaments on political developments in Brussels and other national parliaments, exchange of information related to parliamentary scrutiny of EU issues and proposals, interparliamentary cooperation and facilitating contact between members of national parliaments and the European Parliament and with those working in the other Institutions. Many of these functions will become more important if the Treaty of Lisbon is ratified.

4. Co-financing of the Permanent Member of the COSAC Secretariat and the Costs of Running the Office and Website of COSAC

4.1 All national parliaments agreed to participate in the co-financing of the permanent member of the COSAC Secretariat and the costs of running the office and website of COSAC for different periods of time. The commitments of 19 parliaments or parliamentary chambers will expire at the end of 2009. The COSAC Chairpersons' Meeting on 10 February 2009 in Prague decided to start a discussion on the continuation or revision of the co-financing scheme.

4.2 COSAC asks the incoming Swedish Presidency to continue the work with a view to finding agreement during the second half of 2009.